

Onderzoek naar goede huisvesting voor arbeidsmigranten

Januari 2024

Publiek Private Samenwerkingen in regio
Stedendriehoek ter bevordering van
goede huisvesting voor Arbeidsmigranten

Regio
Stedendriehoek

Apeldoorn • Deventer • Zutphen

Publiek Private Samenwerkingen in regio Stedendriehoek ter bevordering van goede huisvesting voor Arbeidsmigranten

In de periode van februari tot en met augustus 2023 is er onderzoek gedaan naar hoe gemeenten en private partijen, zoals huisvesters, woningontwikkelaars en werkgevers van arbeidsmigranten kunnen samenwerken om huisvesting van arbeidsmigranten in de regio Stedendriehoek kunnen verwezenlijken. Dit is gedaan in opdracht van de gemeente Apeldoorn in samenwerking met de Radboud Universiteit Nijmegen, door middel van een Master scriptie onderzoek. Op het moment van schrijven ontstond de programmagroep Arbeidsmigratie van de Regio Stedendriehoek. Dit onderzoek dient als toevoeging en onderzoek naar een van de vijf speerpunten van het programma: beschikbaarheid van voldoende en goede huisvesting. Bij interesse naar dit onderwerp wordt u doorverwezen naar het [rapport Arbeidsmigranten](#) in de Cleantech Regio Quickscan aantallen en huisvesting van Companen of de [volledige scriptie](#).

Tijdens de maanden juni en juli 2023 zijn er in totaal negen interviews afgenomen: vier interviews met publieke actoren bij vier verschillende gemeenten in de regio, en vijf interviews met private actoren die ofwel actief zijn in de regio, ofwel actief willen worden in de regio. De focus tijdens deze interviews lag op de beweegredenen van actoren om onderdeel te zijn van een samenwerking die zich focust op de realisatie van huisvesting voor arbeidsmigranten en hoe deze samenwerking tot stand gebracht en vervolgens onderhouden moet worden. Tevens werden huidige probleemsituaties geschetst, hiervoor wordt u nogmaals naar de volledige scriptie doorverwezen. Uit de interviews kwamen de volgende beweegredenen naar voren.

Beweegredenen publieke actoren:

- Publieke actoren beschikken over het algemeen niet over het kapitaal om huisvesting te realiseren. Gelukkig voelen private actoren zich hier verantwoordelijk en beschikken vaak wel over het kapitaal.
- Publieke actoren hebben vaak weinig kennis van het onderwerp en verwachten dat private actoren hierbij kunnen helpen.
- Met name grotere gemeenten voelen een morele plicht om huisvesting voor arbeidsmigranten te realiseren.
- Het vertellen van een gedeeld (door samenwerking tussen publiek en privaat) verhaal kan helpen tijdens het overtuigingsproces van derden.

Beweegredenen private actoren:

- Ontwikkelaars voelen een morele plicht om huisvesting voor arbeidsmigranten te realiseren en deze vervolgens te managen. Daarentegen zouden deze partijen niet ondernemen zonder financiële winst.
- Het vertellen van een gedeeld (door samenwerking tussen publiek en privaat) verhaal kan helpen tijdens het overtuigingsproces van derden.
- Door een samenwerking aan te gaan met een gemeente die veel kennis en kunde heeft op dit vlak kan de private partij veel controle loslaten en alleen het noodzakelijke werk doen. Het is dus van belang dat een gemeente kennis heeft van de huisvesting van arbeidsmigranten, om zo de samenwerking te vergemakkelijken. Een private partij hoeft dan niet alles uitteleggen aan de gemeente.

Op basis van het onderzoek zijn enkele aanbevelingen geformuleerd voor gemeenten en/of de regio Stedendriehoek:

- Regelmatig contact tussen betrokken partijen zorgt voor meer vertrouwen onderling.
- Er moeten vooraf afspraken gemaakt worden. Deze afspraken hoeven niet juridisch bindend te zijn en horen daarentegen ook niet te concreet te zijn. Een convenant kan voldoende zijn. Dit zorgt voor meer flexibiliteit.
- Afspraken moeten gebaseerd zijn op bestaande wetten en voorschriften. Afspraken over de woningen zelf worden gebaseerd op de Wet goed [verhuurderschap](#), het [SNF-keurmerk](#) en het [Roemerrapport](#).
- Vooraf moet een duidelijke rolverdeling gemaakt worden. Het is hierbij van belang dat duidelijk wordt aangegeven wie eigenaarschap heeft over het project. Daarnaast heeft de gemeente zo veel mogelijk een faciliterend karakter waarbij ze zoveel mogelijk ruimte laten voor publieke actoren om huisvesting voor arbeidsmigranten te realiseren.
- Het is van belang dat gemeenten zo veel mogelijk kennis hebben op het gebied van huisvesting voor arbeidsmigranten, dit stimuleert hun invloed op projecten. Hierdoor kunnen private partijen een stap terugnemen.
- Een helder geformuleerd beleid rondom huisvesting voor arbeidsmigranten voorkomt dat dit per object opnieuw bedacht moet worden. Het is dus van belang dat gemeenten beleid schrijven over dit onderwerp. Dit beleid kan dan bij elk nieuw project toegepast worden.
- Kennis zou voornamelijk gedeeld moeten worden tussen publieke actoren onderling, de VNG zou hier een belangrijke rol in kunnen spelen. Een andere optie is de realisatie van een (online) uitwisselingsplatform.
- Om als publieke actor kennis op te doen en te behouden, is het van belang dat een gemeentebestuurder wordt aangesteld op het onderwerp huisvesting van arbeidsmigranten. Bovendien moet deze gemeentebestuurder voor langere tijd aangesteld blijven, zodat hij of zij bekend is met het onderwerp huisvesting van arbeidsmigranten. Dit kan regionaal of lokaal.

Wessel Laan, masterstudent Radboud Universiteit

Gemeente Apeldoorn

